

Sollentuna kyrka

Antikvarisk kontroll vid fasadrenovering av stiglucka och kolumbarie,
Sollentuna kyrka, Sollentuna socken,
Sollentuna kommun, Uppland

Eva Wallström
Rapport 2004:40

Sollentuna kyrka

Antikvarisk kontroll vid fasadrenovering av stiglucka och kolumbarie,
Sollentuna kyrka, Sollentuna socken, Sollentuna kommun, Uppland

Eva Wallström
Rapport 2004:40

Rapporten finns i PDF-format på adressen
stockholms.lans.museum

 STOCKHOLMS LÄNS MUSEUM

Box 6176 102 33 Stockholm
Tel 08-690 69 60 Fax 08-32 32 72
Besöksadress: Klarahuset, Sabbatsbergsvägen 6
Hemsida stockholms.lans.museum

© Stockholms läns museum
Produktion: Stockholms läns museum

Allmänt kartmaterial: Lantmäteriverket. Medgivande 97.0133

Stockholm 2005

Innehåll

Sammanfattning av utförda åtgärder

Administrativa uppgifter

Byggnadshistorik med relevans för ärendet

Utförda åtgärder

Kulturhistorisk bedömning av utförda åtgärder

Övriga handlingar med relevans för ärendet

Sammanfattning av utförda åtgärder

En fasadrenovering har utförts på en stiglucka och ett kolumbarium på kyrkogården vid Sollentuna kyrka. Stockholms läns museum har ansvarat för den antikvariska kontrollen.

För båda objekten handlade åtgärderna om ilagning och avfärgning vilket innebar att material lika befintligt användes.

Administrativa uppgifter

Objekt: Sollentuna kyrka

Socken: Sollentuna

Kommun: Sollentuna

Landskap: Uppland

Arbetshandlingar: Byggbeskrivning, AIX Arkitekter AB, dat 2004-06-30.

Länsstyrelsens beslut: 433-04-46106, daterad 20040826.

Byggherre/beställare: Svenska kyrkan, Sollentuna församling.

Konsulter: AIX Arkitekter AB, Anders Scherman

Entreprenörer: Stockholm Fasad och konsult AB, Christian Rydell

Antikvarisk kontrollant: Stockholms läns museum, Eva Wallström

Byggnadstid: sep-okt 2004

Antikvarisk slutbesiktning: 24 nov 2004

lp20040269 Kolumbariet före renovering

lp20040268

lp20040272

Byggnadshistorik med relevans för ärendet

Stigluckan ligger i den östra delen av den troligen medeltida kyrkogårdsmuren kring Sollentuna kyrka. Byggnaden är troligen uppförd under 1400-talets senare del.

Kolumbariet är uppfört kring 1940 och ligger på den västra delen av kyrkogården som anlades under 1920-talet.

Utförda åtgärder

Stigluckan är uppförd av tegel, de nedre delarna av fasaden liksom insidan av stigluckan är putsade och avfärgade. Den synliga tegelmuren består huvudsakligen av stortegel. Takkonstruktionen av trä är täckt med klucket, tjärat träspån. Vindskivor och takfotsinklädning är utförd i tjärat trävirke. Svartmålade grindar av smidesjärn sitter vid portens östra sida.

Stigluckans putsade ytor hade en relativt oskadad puts som endast var i behov av upplagning och reparation. De nedre delarna var ilagade med ett kraftigt hydrauliskt bruk och avfärgade med en tjock kalkfärg, vilket gjorde att avfärgningen lossade i stora sjok. Då byggnadens skick var sådant att det bara motiverade ett underhållsarbete, ej fullständig omputsning, användes hydrauliskt kalkbruk lika befintligt (Kh 1:3) till ilagning och avfärgningen utfördes återigen med fabriksblandad kalkfärg (Maxit), men nu i två tunna skikt. Stigluckan täcktes in för att åstadkomma ett för putsarbeten säkert klimat då arbetet kom att utföras senare på hösten än beräknat.

Kolumbariet består av platsgjuten betong indelad i stående fält, indelade av djupa v-formade spår efter i gjutformen inlagda trekantslister. På murens insida finns på den övre delen halvrunda blomsternischer med botten av kalkstensskivor försedda med förgyllda inskriptioner. Murkrönet är täckt med blyplåt över de ursprungliga krönstenarna av klivna hällar av Offerdalsskiffer med sågade kanter. Fasadytorna är överputsade med en sprutad puts med grov ytgräng, troligen innehållande plastbaserat bindemedel. Avfärgningen bedömdes vara utförd med en plastbaserad färg.

Kolumbariets murar hade skador efter rostsprängning vid ytligt liggande armering. Täcksikt och ytputs med avfärgning släpper i betydande omfattning, speciellt i söder och väster. Övriga ytor var i bättre skick. Åtgärderna begränsades till upplagning och omfärgning med material lika befintliga. Detta trots att den sprutade puts som tillkommit på byggnaden inverkar negativt på dess arkitektoniska värde genom att ge formerna en oskarpa linjer. Men då en omputsning vore mycket kostbar och bedömningen var att en sådan har dåliga utsikter att bli hållbar pga av byggnadens konstruktion var det ingen rimlig lösning. Kolumbariet omfärgades dock i en kulör lika den ursprungliga, framtagen efter undersökning av den antikvariska kontrollanten. Kulören är: fasad NCS S 1020-Y30R och sockel NCS S 3502-Y.

Ip20040271 Kolumbariet efter renovering

Kulturhistorisk bedömning av utförda åtgärder

Åtgärderna innebar ett underhåll av de två byggnaderna med material lika de befintliga, i båda fallen inte de ursprungliga. Kolumbariet återfick den ursprungliga kulören vilket gör att den till en del återfått något av sin ursprungliga karaktär, trots den felaktiga putsen som inte överensstämmer med det ursprungligen släta ytskiktet.

Övriga handlingar med relevans för ärendet

Byggbeskrivning med fotobilaga, AIX arkitekter AB, Anders Scherman, 2004-06-30

Länsstyrelsens beslut, 433-04-46106, daterad 2004-08-26

Länsmuseets remissvar, dnr: 2004:118, daterad 2004-08-11

Minnesanteckningar från möte den 28 sept 2004, undertecknat läns museet.

Slutbesiktning 24 nov 2004

lp20040270

Stigluckan före respektive efter reovering.

lp20040273